

sko od roku 1990 znížilo emisie o viac ako 30 percent v porovnaní s rokom 1990. Zníženie sa dosiahlo jednak v dôsledku reštrukturalizácie priemyslu, kedy sa prestali používať neefektívne technológie a tiež v dôsledku prísnej legislatívy, týkajúcej sa znečisťovania ovzdušia. Slovensko je zároveň jednou z najviac plynofikovaných krajín v Európe, naša štruktúra výroby energie nie je natoľko závislá od fosílnych zdrojov ako v okolitých krajinách. Od roku 2004 sa na Slovensku a v Európskej únii uplatňuje na väčšie zdroje schéma obchodovania s emisnými kvótami, čo tiež prinieslo ďalšie zníženie emisií skleníkových plynov, predovšetkým z výroby energie a z niektorých priemyselných odvetví, ako je napr. cementársky priemysel, rafinérie, výroba železa a ocele a pod.

Spolupracujete v ochrane ovzdušia s inými rezortmi, máte vo vzťahu k nim nejaké kompetencie?

Zmena klímy je veľmi komplexná problematika a bez spolupráce s inými rezortmi by sme potrebné výsledky len ťažko mohli dosiahnuť. Samozrejme spolupracujeme s dotknutými sektormi: hospodárstvo, doprava, poľnohospodárstvo, lesné hospodárstvo. V otázkach dôsledkov zmeny klímy a ich vplyvu na zdravie obyvateľstva je dôležitá spolupráca s rezortom zdravotníctva. Po prijatí Parížskej dohody sa zintenzívnila aj spolupráca s ministerstvom financií, najmä kvôli povinnosti, zakotvenej v článku 9, podporovať rozvojové krajiny pri plnení opatrení dohody.

Naša verejnosť sa o znečistení ovzdušia pravidelne niekoľkokrát denne dozvedá zo spravodajstva Slovenského hydrometeorologického ústavu, ktorý patrí pod ministerstvo. Aké úlohy preň vyplývajú s ohľadom na realizáciu Parížskej dohody?

Treba rozlišovať medzi kvalitou ovzdušia, kde problémy spôsobujú „klasické“ znečisťujúce látky ako sú oxidy síry, dusíka, prchavé organické látky, tuhé častice. Tieto „klasické“ znečisťujúce látky sú tiež do veľkej miery produktmi spaľovania fosílnych (a iných) palív a spôsobujú problémy na lokálnej, prípadne regionálnej úrovni. Vplyv skleníkových plynov, ako je napr. oxid uhličitý, metán, oxid dusný,

fluorované uhľovodíky, sa prejavuje na globálnej úrovni. To znamená, že je jedno, kde sa tona skleníkových plynov vypustí, či na Slovensku, v Číne, Brazílii alebo v Kanade. Tieto plyny zotrávajú v atmosfére veľmi dlho a ich účinok môžeme pozorovať napr. ako zvyšovanie globálnej teploty. Na druhej strane treba povedať, že mnohé opatrenia, primárne zamerané na zníženie emisií znečisťujúcich látok majú pozitívny vplyv aj na zníženie skleníkových plynov. Jedným z príkladov, ktorý najlepšie ilustruje tento efekt, je náhrada spaľovania uhlia spaľovaním zemného plynu. Pri tejto výmene dochádza k výraznému zníženiu znečisťujúcich látok, a tiež aj k podstatnému zníženiu emisií skleníkových plynov. Samozrejme, niektoré opatrenia týkajúce sa zmeny klímy môžu mať negatívny účinok na emisie znečisťujúcich látok. Takýmto negatívnym príkladom je v poslednom období spaľovanie biomas, ktoré síce znižuje emisie skleníkových plynov, na druhej strane môže priniesť lokálne problémy s kvalitou ovzdušia.

Slovenský hydrometeorologický ústav okrem sledovania kvality ovzdušia je hlavným zodpovedným orgánom za evidenciu emisií a prípravu inventúr, ktoré sa pravidelne každý rok predkladajú sekretariátu Rámcového dohovoru OSN o zmene klímy. A treba povedať, že v súčasných podmienkach odvádza veľmi dobrú prácu. Na základe týchto inventúr sa posudzuje, či Slovensko plní svoje redukčné záväzky. Príprava inventúr je zložitý a technicky náročný proces, zber potrebných údajov a ich spracovanie podľa metodík Medzivládneho panelu pre zmenu klímy si vyžaduje čas a skúsenosti. Slovensko má národný systém pre inventúry ustanovený už od roku 2007, ale stále je čo zlepšovať. Najmä kvalita vstupných údajov, kde sme plne v rukách ostatných rezortov, je oblasť, na ktorej bude potrebné v budúcnosti zapracovať.

Kontrolnú rolu vykonávajú úrady životného prostredia. Ale aké sú ich možnosti sankcionovania porušovateľov dohody, prípadne ďalšie kroky na zjednanie nápravy u fyzických a tiež právnických osôb?

Dohoda zaväzuje krajiny, nie konkrétnych prevádzkovateľov. Aj plnenie záväzkov dohody

sa sleduje na medzinárodnej úrovni, úrady životného prostredia spolu so Slovenskou inšpekciou životného prostredia kontrolujú plnenie našej národnej legislatívy. Takže úrady a inšpekcia kontrolujú dodržiavanie právnych predpisov a pri zistení porušenia postupujú v zmysle týchto predpisov. Nápravné opatrenia a sankcie sa samozrejme líšia, závisia od závažnosti porušenia, to, či sa opakuje, aký môže mať vplyv a pod. Postupy úradov aj inšpekcie sú tiež dané zákonom.

V súvislosti s klimatickými zmenami bijú na poplach aj lekári, prudko sa zvyšuje počet ochorení dýchacieho ústrojenstva, alergií a astmy. Máte o tom poznatky, spolupracujete s Úradom verejného zdravotníctva SR, v čom spočíva vaša súčinnosť?

Zvyšujúci sa výskyt ochorení dýchacieho ústrojenstva, alergie, astma a podobne súvisia skôr so zhoršenou kvalitou ovzdušia a inými vplyvmi ako so zmenou klímy. I keď samozrejme zmena klímy môže tieto problémy zhoršovať. V dôsledku zmeny klímy sa napríklad čoraz častejšie aj v našej zemepisnej šírke vyskytujú vlny horúčav, ktoré majú negatívny vplyv nielen na zhoršenie ochorení dýchacieho ústrojenstva, ale aj na kardiovaskulárne choroby. Úrad verejného zdravotníctva sleduje tento trend a spolupracujeme s ním najmä pri príprave adaptačnej stratégie a adaptačných opatrení.

Pred niekoľkými rokmi zarezovala v spoločnosti tzv. emisná kauza – predaj emisných kvót. Odvtedy sa však v obchodovaní s nimi na svetových trhoch zmenila situácia a zdá sa, že už nie sú takým výnosným artiklom?

V prípade, ktorý spomínate, sa predávali emisné kvóty, ktoré malo Slovensko pridelené na plnenie záväzkov podľa Kjótskeho protokolu. Dnes je zmenená situácia nielen na trhu, ale aj celkový systém nakladania s týmito kvótami. Okrem toho sa nachádzame ani nie v polovici druhého záväzného obdobia, keď krajiny ešte ťažko môžu odhadnúť či a koľko kvót by eventuálne potrebovali nakúpiť. Takže toto momentálne nie je témou dňa a taktiež ani my zatiaľ nevieme presne povedať, koľko kvót by sme mali na predaj.

V hospodárení s vodou máme stále veľké rezervy

Ochrana vôd, najmä kvalita podzemných vôd, ktoré sú hlavným zdrojom pitnej vody, aj dobudovanie kanalizačnej a vodovodnej siete, sú v centre pozornosti vedenia rezortu životného prostredia aj v tomto volebnom období. Táto problematika je spätá aj s bojom proti klimatickým zmenám. Vodou sa zaoberá Sekcia vôd Ministerstva životného prostredia SR na čele s generálnym riaditeľom Vladimírom NOVÁKOM, ktorého sa pýtala Mária Šišuláková.

Tento rok sme zatiaľ nepocítili dôsledky globálneho otepľovania v podobe povodňových katastrof, ktoré nás poriadne potrápili v minulých rokoch. Namiesto toho nás však pocítil opačný klimatický jav, nadmerné suchu so zvýšenými nárokmi na vodu. Mali sme jej dostatok?

Základnou potrebou pre život ľudí, ale aj väčšinu hospodárskych činností je prístup k vode v potrebnom množstve a požadovanej kvalite. Nedostatok vody a suchu sa však v súčasnosti stávajú veľkým problémom, ktorý podľa predpokladov ešte zväčší klimatická zmena. Hodnotenie ostatných 30 rokov uka-

zuje, že obdobia sucha sa v Európe vyskytujú čoraz častejšie. Počas obdobia rokov 1976 až 2006 vzrástol na európskom kontinente počet oblastí a ľudí postihnutých suchom takmer o 20 percent. Táto problematika sa nevyhýba ani Slovensku. Aj u nás sa v niektorých regiónoch čoraz častejšie vyskytujú dlhé obdobia bez zá-

žok, ktoré spôsobujú suchu. Tento rok môžeme na Slovensku považovať z hľadiska zrážok a sucha za priemerný, samozrejme s lokálnymi odchýlkami. Riešenie problému sucha a nedostatkov vody vyžaduje komplexný, krossektorálny a systematický prístup zameraný na zvýšenie efektívnosti spotreby vody, zadržiavanie vody v krajine prirodzenými a technickými spôsobmi, efektívnymi vodohospodárskymi opatreniami, ako povolenia odberov vody v súlade s ekologickými prietokmi, spoplatňovanie vody, ktoré stimuluje efektívne využívanie. Opatrenia treba prijímať od lokálnej úrovne, ako sú mestá a obce cez národnú až po nadnárodnú.

Hospodárime s vodou lepšie než pred 20 rokmi, ale nie dostatočne...

Politika Slovenskej republiky v oblasti vôd sa v úzkej súčinnosti s ostatnými členskými štátmi Európskej únie v rámci spoločnej implementačnej stratégie v súčasnosti orientuje na zabezpečenie všestrannej ochrany vôd vrátane vodných ekosystémov a od vôd priamo závislých suchozemských ekosystémov, zachovanie alebo zlepšenie stavu vôd, účelné, hospodárne a trvalo udržateľné využívanie vôd a zabezpečenie ochrany pred povodňami a ich následkami. Využívanie vodných zdrojov v SR sa orientuje prednostne na zdroje podzemných vôd, ktorých zásoby umožňujú využívanie aj v suchých a menej zrážkových obdobiach a sú spoľahlivejšie z hľadiska stability množstva aj kvality vody. Výrazne sa znížili odbery podzemnej aj povrchovej vody, zvýšila sa úroveň odkaňovania miest a obcí ako aj situácia v čistení komunálnych odpadových vôd. Stále je však dostatok priestoru na efektívnejšie využívanie vody vo všetkých hlavných odvetviach, v ktorých sa využíva voda: v poľnohospodárstve, priemysle, rozvodných sieťach, stavebníctve, pri výrobe energie, a pod.

V uplynulých rokoch sa osvedčilo budovanie protipovodňových systémov, príkladom je júnová povodeň spred troch rokov, kedy Dunaj už vďaka mobilným hrádzam nedokázal pokoriť Bratislavu. Kde pribudli odvetdy takéto hrázde a v akej hodnote?

Protipovodňový systém, ktorý bol použitý v Bratislave, pozostáva z pevných a mobilných prvkov. Výhodou takéhoto systému je jeho variabilita, rýchle prispôsobenie meniacej sa povodňovej situácii a tiež komplexnosť. Pridanou hodnotou je lepší vizuálny kontakt obyvateľstva s riekou. Stavba Bratislava – protipovodňová ochrana, pozostávajúca zo 7 aktivít (úsekov), bola ukončená v roku 2010 s celkovými nákladmi 32 648 tis. eur. Časť línie v správe developerských projektov Eurovea a Riverpark osobitne realizovali tieto organizácie.

Technológia mobilných hradení, využívaných ako prostriedok na navýšenie výšky hradenej pevnými prvkami (hrádze, múry), ale aj ako prostriedok na vyplňovanie prerušení v protipovodňovej línii (otvory v nábrežných múroch, hradenie podjazdov a pod.) bola využitá aj v projektoch Rekonštrukcia protipovodňovej línie v Štúrove (celkové náklady 2 276 tis. eur, realizácia 2008) a Rekonštrukcia protipovodňového múra v Komárne (celkové náklady 613 tis. eur, realizácia 2015). Mobilné hradenie ako prvok na vyplnenie prerušení v protipovodňovej línii s menším podielom na nákladoch celého projektu protipovodňovej ochrany boli použité aj v Banskej Bystrici, Bardejove, Plášťovciach, či vo Vyškovciach. Mobilné hradenia budú podstatnou časťou nového komplexného projektu protipovodňovej ochrany mesta Banská Bystrica s celkovými predpokladanými nákladmi približne 27 mil. eur, ktorý by mal byť realizovaný od roku 2017.

Ale pred povodňami sa chránime aj inými opatreniami a pevnými hrádzami?

Opatrenia na ochranu pred povodňami rozdeľujeme v zmysle platných právnych predpisov na preventívne opatrenia pred povodňami, opatrenia v čase povodňovej situácie a po povodni.

Principiálne možno rozdeliť preventívne opatrenia na ochranu pred povodňami na opatrenia priamo na toku a opatrenia realizované v povodí vodného toku, ktorých cieľom je spomalenie odtoku z povodia a zvýšenie akumulačnej schopnosti povodia. Priamo na toku alebo v jeho blízkosti najčastejšie využívame budovanie zemných ochranných hrádzí, či ná-

brežných múrov s prípadným využitím mobilných hradení. Do tejto kategórie patrí aj využívanie zásobného a retenčného objemu vodných nádrží s funkciou protipovodňovej ochrany, ktoré sú veľmi efektívnym prvkom na zachytenie objemu povodňovej vlny, alebo jej časti a tiež suché nádrže – poldre. K opatreniam realizovaným v povodí vodného toku je možné zaradiť najmä poldre, prehrádzky, zaskakovacie pásy a pod. Dôležitým preventívnym opatrením je zmena hospodárenia na poľnohospodárskej pôde, v lesoch a využívania krajiny. Do skupiny preventívnych opatrení patrí aj vypracovávanie povodňových plánov, vykonávanie predpovednej povodňovej služby, povodňových prehľadov a ďalšie.

K opatreniam v čase povodne patrí plnenie úloh predpovednej povodňovej služby, vykonávanie hlásnej povodňovej služby a varovanie obyvateľstva, hliadková služba, zabezpečovacie a záchranné práce atď.

Celý rámec opatrení na ochranu pred povodňami je definovaný v § 4 zákona č. 7/2010 Z. z., o ochrane pred povodňami v znení neskorších predpisov.

Znamená to, že v ich budovaní Slovensko naďalej pokračuje s využívaním európskych finančných prostriedkov?

Realizácia opatrení na ochranu pred povodňami sa bude v SR aj v nasledujúcich rokoch zabezpečovať s významnou podporou finančných prostriedkov Európskej únie. V programovacom období 2014 – 2020 bude spolufinancovanie projektov zameraných na ochranu pred povodňami realizované z Operačného programu Kvalita životného prostredia, Prioritná os 2, špecifický cieľ 2.1.1. Zníženie rizika povodní a negatívnych dôsledkov zmeny klímy.

Po rozsiahlych povodniach v členských štátoch Spoločenstvo v roku 2007 prijalo smernicu, ktorá ukladá členským štátom vykonávať činnosti na ochranu pred ničivým živlom. Ako fungujú v praxi, ktoré to sú?

Dňa 26. novembra 2007 nadobudla účinnosť smernica Európskeho parlamentu a Rady 2007/60/ES z októbra 2007 o hodnotení a manažmente povodňových rizík, ktorá bola transponovaná do právneho systému Slovenskej republiky zákonom č. 7/2010 Z. z., o ochrane pred povodňami v znení neskorších predpisov.

V zmysle ustanovení uvedených právnych predpisov bolo na území Slovenskej republiky vykonané predbežné hodnotenie povodňových rizík, ktoré sa dokončilo v roku 2011. Na predbežné hodnotenie povodňových rizík nadviazalo vypracovanie máp povodňového ohrozenia a povodňového rizika, ktoré bolo ukončené v roku 2013. Na základe máp povodňového ohrozenia a máp povodňového rizika sme v roku 2015 vyhotovili plány manažmentu povodňového rizika, koordinované na úrovni správneho územia povodia Dunaja a správneho územia povodia Visly.

Plán manažmentu povodňového rizika sa vypracúva pre každé čiastkové povodie správneho územia povodia, v ktorom sa v predbežnom hodnotení povodňového rizika alebo v jeho aktualizácii určuje aspoň jedna geografická oblasť podľa § 5 ods. 1 zákona č. 7/2010 Z. z., o ochrane pred povodňami v znení neskorších predpisov. Všetky tieto dokumenty

budú aktualizované v pravidelných 6-ročných cykloch.

Máme vypracované mapy povodňového ohrozenia a povodňového rizika. Pomáhajú pri preventívnych protipovodňových opatreniach?

Mapy povodňového ohrozenia a povodňového rizika boli podkladom pre vypracovanie Plánov manažmentu povodňového rizika. Ich cieľom je identifikovať a zhodnotiť povodňové riziko v jednotlivých častiach SR resp. EÚ. To umožňuje implementovať konkrétne preventívne opatrenia na ochranu pred povodňami v ohrozených lokalitách. Identifikovanie povodňového rizika v zmysle plánov manažmentu povodňového rizika je jednou z podmienok pre spolufinancovanie projektov protipovodňovej ochrany z prostriedkov EÚ, ktorá zabezpečí, že poskytnuté prostriedky sa vynaložia tam, kde je to skutočne potrebné a efektívne.

Najmä pri malých vodných tokoch je tu stále hrozba náhlejšej katastrofy v dôsledku prudkého privalového dažďa a s takými máme u nás, žiaľ, bohaté skúsenosti. Často by stačilo pravidelné čistenie korýt potokov a disciplína občanov. Aké skúsenosti máte v tom so samosprávami, občianskymi aktivitami a regionálnymi úradmi životného prostredia?

Lokálne záplavy na malých vodných tokoch vznikajúce z prudkých privalových dažďov tzv. bleskových povodne sa v geografickej oblasti SR prirodzene vyskytujú a ich výskyt sa v častejšej miere očakáva aj v nasledujúcich rokoch. Vyznačujú sa rýchlym nástupom povodňovej vlny a mimoriadnymi prietokmi, a to nielen v korytách vodných tokov, ale aj na území mimo vodného toku. Vo väčšine prípadov malé vodné toky nie sú upravené na prietoky, ktoré sa v bleskových povodniach vyskytujú, a teda nie sú schopné takéto prietoky previesť. Situáciu často zhoršuje materiál uložený obyvateľmi v blízkosti vodných tokov, čím sa znižuje kapacita korýt týchto tokov počas povodne.

Stav korýt vodných tokov je pravidelne preverovaný v rámci výkonu povodňových prehliadok za účasti samosprávy a úradov životného prostredia, ale aj v rámci bežnej činnosti správcu vodného toku. Na základe výsledkov povodňových prehliadok, aj na základe osobitných podnetov správcu toku, samosprávy a úrady ŽP vydávajú opatrenia na odstránenie nevyhovujúceho stavu, s cieľom zabezpečiť prevedenie povodňových prietokov korytom vodného toku.

Bleskové povodne sa vyznačujú hlavne svojou výnimočnosťou vo veľkosti povodňových prietokov, hoci často krátkodobých, a náhodným výskytom v priestore a čase, preto realizovanie preventívnych opatrení má len obmedzený vplyv na zníženie škôd spôsobených týmito udalosťami. Medzi najefektívnejšie preventívne opatrenia patria opatrenia v oblasti využívania krajiny, predovšetkým treba zabezpečiť primerané hospodárenie v lesoch a na poľnohospodárskej pôde, zohľadniť povodňové riziká v územnom plánovaní, tak aby sa výstavba realizovala mimo záplavových území. Dôležitým opatrením je odstraňovanie predmetov, ktoré by mohli tvoriť prekážky v koryte vodného toku alebo na objektoch križujúcich vodný tok, obmedzujúce plynulý odtok. Vý-

znamnou mierou k ochrane pred lokálnymi povodňami môžu prispieť úpravy drobných vodných tokov v odôvodnených prípadoch, opatrenia v povodí vodného toku napr. poldre, prehrádzky, zasakovacie pásy a pod.

Nezastupiteľné miesto v tejto oblasti majú samosprávy a úrady ŽP, a to v oblasti povoľovania nových obytných a priemyselných stavieb, vrátane ich príslušenstva, v blízkosti vodných tokov a na územiach, ktoré sú pri lokálnych povodniach zaplavované. Dôležitá je aj komunikácia medzi občanmi, samosprávami a správcom vodných tokov pri udržiavaní poriadku na brehoch vodných tokov, aj v celom katastrálnom území.

V oblasti budovania opatrení priamo na vodnom toku alebo v povodí vodného toku (poldre, prehrádzky, zasakovacie jamy a pásy a pod.), ktoré sú často vodnými stavbami, je dôležitá odbornosť návrhu a realizácie týchto prác a dodržanie zásad povoľovania vodných stavieb v zmysle stavebného zákona a zákona o vodách, kde boli v minulosti často urobené závažné chyby, ktoré vyústili do neodbornej realizácie týchto opatrení a následným ťažkostiam počas povodňových situácií.

Súčasťou ochrany vôd je starostlivosť o ich čistotu. Je kvalita našich vôd v súlade s požiadavkami Európskej únie?

Stav a kvalita našich vôd sa posudzuje podľa požiadaviek rámcovej smernice o vode (2000/60/ES) a ďalších súvisiacich smerníc. Jej hlavným cieľom pre členské štáty je realizovať všetky možné opatrenia na dosiahnutie dobrého stavu vôd do roku 2015, resp. 2021 až 2027. Podľa nej sa vypracováva Vodný plán Slovenska, ktorý obsahuje hodnotenie stavu vôd a program opatrení na jeho zlepšenie. Prvý Vodný plán Slovenska bol pripravený v roku 2009 a jeho aktualizácia bola spracovaná vlni (2015). Keďže Slovensko, tak ako aj ostatné krajiny, má limitované zdroje na realizáciu potrebných opatrení na zlepšenie, tieto sú plánované postupne. V prvom vodnom pláne boli navrhnuté najmä tzv. základné opatrenia súvisiace predovšetkým s právnymi predpismi a plnením iných smerníc (napr. smernice o čistení komunálnych odpadových vôd). V druhom sú opatrenia cielené na významné vodohospodárske problémy. Pre povrchové vody boli identifikované ako významné vodohospodárske problémy predovšetkým znečistenie nutrientmi, organické znečistenie, hydromorfologické zmeny na tokoch a znečistenie prioritnými látkami a látkami relevantnými pre SR. Pre podzemné vody sú významnými problémami znečisťovanie vôd dusíkatými látkami, pesticídmi, znečisťovanie vôd ostatnými látkami a ovplyvňovanie kvantitatívneho stavu útvarov podzemných vôd.

Slovensko postupne realizuje opatrenia tak, aby naplnilo požiadavky EÚ, teda aj rámcovej smernice o vode. Na základe výsledkov uvedených vo Vodnom pláne Slovenska (2015) pre povrchové vody je 44,71 percenta v správnom území povodia Dunaj a 24,32 percenta v správnom území povodia Visla v horšom ako dobrom ekologickom stave a iba 5 percent (Dunaj) a 1,35 percenta (Visla) v zlom chemickom stave. V podzemných vodách je v správnom území povodia Dunaj v zlom chemickom stave 15,5 percenta (11) vodných útvarov a v zlom kvantitatívnom stave je iba

jeden vodný útvar (1,4 percenta). V správnom území povodia Visla nie je v zlom chemickom ani kvantitatívnom stave nie je ani jeden zo 4 vodných útvarov.

Už v predstupovom období bolo budovanie čističiek čistiarň odpadových vôd a kanalizácií deklarovanou nevyhnutnosťou pre Slovensko. Čo sme odvtedy dosiahli, nakoľko máme odkanalizované obce a mestá?

V rámci OP ŽP v rokoch 2007 – 2013 sa realizovalo 185 projektov a poskytnutých financií formou nenávratného finančného príspevku (ďalej len „NFP“):

Pre oblasť odvádzania a čistenia komunálnych odpadových vôd vo výške NFP 1 002 053 672,41 eur (t. j. prostriedky EÚ – Kohézneho fondu a štátneho rozpočtu). Záväzky v oblasti odvádzania a čistenia komunálnych odpadových vôd SR plní prostredníctvom Národného programu SR pre vykonávanie smernice Rady 91/271/EHS o čistení komunálnych odpadových vôd (ďalej len Národný program SR), ktorý pripomienkovali a odsúhlasili zástupcovia Európskej komisie. Tento Národný program SR s 356 aglomeráciami nad 2 000 ekvivalentných obyvateľov (EO) (čo zahŕňa 660 obcí) je považovaný za vecné naplnenie záväzkov SR vyplývajúcich zo Zmluvy o prístupí SR k EÚ a jeho závažnosť je zdôraznená tým, že bol riešený ako operačný cieľ 1.2 prioritynej osi 1 v Operačnom programe Životné prostredie na roky 2007 – 2013. Aj v rámci súčasne prebiehajúceho Operačného programu Kvalita životného prostredia 2014 – 2020 Európska komisia odsúhlasila pokračovanie tohto riešenia aglomerácií nad 2 000 EO a je naň alokovaných 400 mil. eur z NFP. Ďalšie projekty pre aglomerácie nad 2 000 EO už boli MŽP SR schválené v rámci OP KŽP, začína ich realizácia. Tým nastane ďalší pokrok v plnení záväzkov.

V praxi to znamená, že predmetné 356 aglomerácie nad 2 000 EO musí mať odvedené odpadové vody stokovou sieťou na vyhovujúcu (kapacitne aj technologicky) čistiareň odpadových vôd. Všetky aglomerácie nad 10 000 EO už tieto požiadavky naplňajú (okrem mesta Kolárovo) a aj väčšina aglomerácií v kategórii 10 000 EO až 5 000 EO. Kapacity stokových sietí a ČOV sú vybudované a postupne dochádza k pripájaniu ďalších producentov odpadových vôd na tieto nové inžinierske siete, čo zvyšuje úroveň bývania a služieb a tiež prispieva k ochrane podzemných a povrchových vôd.

Kritika však zaznieva na nedostatočnú spoluprácu obcí, ktoré sa mohli v záujme občanov aj šetrenia prostriedkov spájať pri budovaní čističiek a kanalizácie. Zmenilo sa v tom niečo?

Táto otázka je nepodstatná. Náš záväzok zabezpečiť požadovanú úroveň odkanalizovania a čistenia odpadových vôd v aglomeráciách nad 2 000 EO je technicky aj finančne náročný, takže len obce zahrnuté do oprávnených 356 aglomerácií sa mohli spájať. Podmienkou bolo, aby boli dodržané environmentálne požiadavky a výhodné z hľadiska technického a technologického riešenia aj ekonomického pohľadu.